

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
 Telefon: 11—55—62.
 Postatakarékpénztári csekszáma száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4. félévre 2, negyedévre 1 P.
 Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 24. szám.

Junius hó 13.

A Falu-Gazdaszövetség közgyűlése előtt

A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség ma, június 13-án tartja Orosházán ezévi rendes közgyűlést, amelyen a Szövetség vezetői egyrészt beszámolnak a nagyletelőségű agrárintézmény múlt esztendő munkásságának eredményeiről, másrészt arról az ünnepes seregszemle hangulatából és eseményeiből erőt merítenek az agrárgondolat érvényesítéséért folyó több évtizedes munka folytatásához.

A Falu-Gazdaszövetség magyarán kulturális, szociális és gazdasági munkája multévi eredményeinek összefoglalása előtt meg kell állapítanunk, hogy — az országos események igazolják ezt a tényt, — a Szövetség vezérkarának a magyar agrártársadalmi érdekekben, a Szövetségben kívül végzett munkássága bir különös jelentőséggel. Meggyőződésünk szerint a közgyűlés ünnepi alkalmá során a Szövetség ténykedéseinek felsorolása mellett rá kell mutatnunk arra is, hogy az 1936. esztendő lényeges lépést jelent ottan irányban, hogy a magyar törvényhozásban, társadalmi életben végre elismerjék az ugynevezett agrárgondolat, mezőgazdasági szempontok érvényesítésének jogosságát. A

Falu-Gazdaszövetség vezetőinek ezirányú munkássága jelentős eredménnyel járt; sikerült a falu népének több legsúlyosabb problémáját nemcsak a közérdeklődés homlokterébe állítani, de a megoldáskor a Szövetség álláspontjának figyelembevételét is biztosítani. A további és a teljes siker előfeltétele azonban az, hogy a gazdaközönség az eddiginél is szélesebb keretek között sorokozzék fel a Falu-Gazdaszövetség táborába, hogy a Szövetségnek, mint a gazdák hatalmas érdekképviseletének súlyát, erejét fokozzák. Az a szoros és állandó kapcsolat, amelyet a Falu-Gazdaszövetség a mezőgazdasági városok, falvak és tanya népével kiépített és állandóan fenntart, — járási értekezletek, falunapok, kiállítások, előadások, csereakciók és hivatalos lapja: a Vasárnap révén, — lehetővé teszi, hogy minden időszerű és fontos kérdésben, a legilletékesebb fórumokon hallassa szavát a Szövetség és ezzel közelebb hozza azt a kort, amelyben az agrár Magyarország sorsát a mezőgazdaság érdekeinek — tehát az ország tényleges érdekeinek — figyelembevételével irányítsák az arra elsősorban hivatott kormánytényezők.

zöket említjük meg: a földreformosok és FAKS-osok ügye, a kisütők szeszadó mérséklése, a kórházi ápolási díjak kérdésének rendezése, a szobakonyhás lakások házadómentességének engedélyezése, a pestkörnyéki gazdák vámtérheinek enyhítése érdekében tett lépések, tiltakozás a falutmentő elméleti beszédek ellen stb., stb. Örömmel

állapítjuk meg, hogy e kezdeményezések egyik-másikának hatása az azóta történt hivatalos intézkedésekben megnyilatkozott.

Ugyancsak szociális eredményekkel jártak a Falu-Gazdaszövetség női szakosztályának akciói is. A megszerzett és felállított háziipari tanfolyamok, ünnepek, értékesítés-megszerzési mozgalmak az ország sok vidékén enyhítették a munkanélküliséget, illetve módot nyújtottak a magyar asszonyoknak és családtagoknak, hogy férjük kenyérkereseti gondjait enyhíthessék.

A Falu-Gazdaszövetség a falvak kulturájáért

Nagyon sokoldalú és különösen eredményes volt a Falu-Gazdaszövetségnek a falvak kulturális fejlesztése érdekében kifejtett munkája. Egészen természetes, hogy ennek a munkásságnak gazdasági eredményeit, szociális kihatásait is elérhette az érdekeltségi társadalmi réteg, mert hiszen több tudással, nagyobb felkészültséggel lényegesen kedvezőbb eredményeket érhet el mindenki a mindennapi kenyérért vívott harcban is.

Ennek a ténynek a felismerése vezette a Falu-Gazdaszövetséget akkor, amikor minden rendelkezésére álló eszközt felhasznált arra, hogy a falvak népe számára a kulturális fejlődés lehetőségét biztosítsa. Ezt a magasztos célkitűzést szolgálták a Vámospércsen, Egerszalókon, Vajdácán, Nemespécselyen és Alsóhagonyban rendezett „falunapok”, járási értekezletek, kiállítások, kulturestak, faluszemináriumi előadások, helyi faluszövetségi közgyűlések rendezése is. Ezek az ünnepes alkalmak, az ország minden vidékén képviseltette magát a Falu-Gazdaszövetség, amely ezenkívül eredményesen közreműködött abban is, — vidéki főiskolákon, egyetemeken rendezett előadás-sorozatokkal — hogy a falvak népének

problémáira felhívja a most kiképzés alatt álló értelmiségi foglalkozásúak figyelmét és ezzel közelebb hozza a falvak népét a majdani közigazgatási és általában értelmiségi pályán működők rétegéhez.

Kitünő szolgálatakat tett a falvak kulturális fejlődésének érdekében a Falu-Gazdaszövetség által alapított és szervezett vándorkönyvtárak fejlesztése és a magasztos akció kiszélesítése is.

A magyar gazdatársadalom jó hírért nagymértékben fokozták a Falu-Gazdaszövetség által megszervezett külföldi gazdasáji csereakciók is. A Németországba és Olaszországba kivitt gazdaijak a magyar gazdaközönségnek megbecsülést szereztek, saját tudásukat gyarapították és kimélyítették az országgal politikailag is baráti viszonyban lévő hatalmas nemzetekkel való barátságát. Az Olaszországban járt gazdaijak számára felejthetetlen emléket jelent az, hogy Itália miniszterelőnöke, Mussolini kijelölt munkahelyükön együtt csepegt velük. Meg kell említenünk, hogy a Szövetség kezdeményezésére a két országból is nagyobb gazdasáji csoportok időztek hosszabb időn át hazánkban.

Hatalmas, erős szövetséget!

Utolsó sorban említjük — bár fontosságában nem lekecsinyelendő jelentőségű — a Falu-Gazdaszövetségnek a falvak népevel való állandó és melez kapcsolatát biztosító Vasárnap munkásságát. A Szövetség a Vasárnap utján gondoskodik arról, hogy a legfontosabb és legsürgősebb gazdasági kérdésekről tájékozta a tagjait, a lap „Tanácsadó” rovata a mindennapos életben felmerülő egyes kérdésekben ad díjtalan utmutatást, a „Gazdaság és Háztartás” pedig a mezőgazdálkodás teendőinek ellátását könnyíti meg az olvasónak.

Ezeken természetesen, hogy ezek az eredmények nem a szükségletek felső határát jelentik, — hiszen nem szorul bizonyításra, hogy a mezőgazda-

sággal összefüggő kérdés-láncolatnak még igen nagyra vár megoldásra — csupán arról győzik meg az ország népét, hogy a Szövetség mindent megtehet, amit az adott körülmények között módjában állott. Talán több eredményt könyvelhetett volna el a maga javára, — nem a Szövetség, hanem az érdekeltségi társadalom, — hogyha az eddiginél is fokozottabb érdeklődéssel, támogatással állt volna oda saját ügyei mellé. Szeretnők, ha a mai seregszemle ez a tanulságot vonná le a gazdaközönség és megértene végre, hogy a Falu-Gazdaszövetség és annak vezérkara nem önmagáért, nem saját jelenéért és főleg jövőjéért dolgozik és léri az érdekeltek támogatását, hanem arról

Akciók a szociális helyzet enyhítésére

A fentiek előrebocsátása után és a szorosban vetten a közgyűlés elé tartozó szövetségi munka eredményeinek ismertetésére rátérve, elsősorban arról kell beszélnünk, hogy miket tett a Szövetség a szociális kérdések rendezése érdekében. Meg kell említenünk, hogy a Szövetség elnöke, Mayer János ny. miniszter, társelőnöke Schandl Károly dr. és ügyvezető alelnöke Krúdy Ferenc, valamint az igazgatóválasztmány képviselő-tagjai képviselőházi beszédeikben ismételték az ország közvéleménye elé tárták a magyar föld kisembereinek legfőbb sebeit. Országos feltűnést és nagy hatást keltett például Mayer János ny. miniszter, elnöknek a Katholikus Nagygyűlésen „A falu ellenségei”-ről tartott előadása. Ezeknek a felszólalásoknak nagy részük volt abban, hogy a magyar törvényhozás ezt a súlyos problémát megismerte és ezzel könnyebbé vált a kormány számára kérészetlen és immár tettekben is megnyilatkozó szociális célkitűzéseknek fokozatos megvalósítása.

A Falu-Gazdaszövetségben belül Csergő Károly dr. csongrádmegyei alispán tartott egy alkalommal nagyhatású előadást az alföldi munkásnép helyzetéről. A magyar gazdaközönség szociális problémáit alaposan megvitaták a Szövetség igazgatóválasztmányi ülésén is. Ide kell soroznunk még a Szövetségnek a gazdaközönség

kihaszánlása ellen annyi eredménnyel harcoló hitel- és értékesítési szövetkezet hálózat mellett történt megnyilatkozásait is. Habár a gazdaközönségnek a szövetkezetek támogatása érdekében való felvilágosítása kétségtelenül kulturális misszió, tekintettel azonban arra, hogy a hitelszövetkezetek különösen, de az értékesítő szövetkezetek is a gazdaközönség anyagi érdekeit szolgálják és a gazdasági válságokkal, szociális bajokkal szembeni ellenálló képességét fokozzák, mi az ezirányú akcióit elsősorban szociális tevékenységnek tartjuk.

Itt kell rámutatnunk még arra, hogy a Vasárnap hasábjain több, nagyon fontos akcióit kezdeményezett a Falu-Gazdaszövetség, — s ha ezek a törekvések eddig még nem vezettek teljes eredményre, az nem a Szövetségen mulott, hanem a gazdaszempontokat figyelmen kívül hagyó kívánó gazdasági rendszer szérvezettségén tört meg a csupán lassan öntudatra ébredő gazdatársadalom erőfijtelése; mindenestre kívánatos lenne, hogy minden felsiker, vagy pláne sikertelenség intő figyelmeztetés legyen minden gazda számára, hogy a Falu-Gazdaszövetség csak akkor érhet el komoly eredményeket, ha az egész gazdatársadalom szervezkezik benne. Ezek közül, a Vasárnap hasábjain kezdeményezett akciók közül, csak a követke-

szerepét meggyőzni a szentes és ezért nagy többsége mellett is mellőzött falu népet, hogy egy emberként kell, addalmi hivatott vezetői mögé, hatalmas szövetségben kell egyesíteni az egyesek erejét. Hiszen a példa kézenfekvő, súlyos eredményeit valamilyen irányba a saját börtönük: a hatalmas, tőkeerosz nagyvállalatok kartelljában összesítik a maguk, egyenként is hatalmas erejét, éppen csak a hatalmas tömegű, tisztult erkölcs: felfogású, nemzetfenntartó mezőgazdasági kisemberei nem veszik ügynökbé a szövetkezésben rejlő erőt?!

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház június 3-iki ülésén, befejezve a költségvetés vitáit, megkezdte a megajánlási törvényjavaslat tárgyalását. Zsidódy Ferenc főelőadó ismertette a javaslatot, amely tudvalevően felhatalmazást ad a kormánynak a költségvetésben felsorolt kiadások teljesítésére. Bud János nagyszabású beszédében kifejtette, hogy a mai tekegázkodási rendszert áll kell formálni, meg kell szüntetni azt a hibáját, amellyel mindent áruba bocsájtott a haszon kedvéért. A gazdasági rendnek értéket kell termelnie és első sorba kell helyezni az erkölcsi értékeket. Nagy örömmel üdvözlő a kormánynak azt a törekvését, amely az agrárképesség értelmi színvonalának emelésére igyekszik. — Eckerhardt Tibor mondott ezután nagy beszédet, amelyben első sorban külpolitikai kérdésekkel foglalkozott és rámutatott az elcsatolt területen, különösen a román fennhatóság alatt országrészekben folyó magyariludósokra. Beszéde alatt elkezdte a Háza Svietoslavsky lengyel kultuszminiszter, akit Eckerhardt üdvözölve nyomán lelkesen ünnepezt a képviselőház. — Rátz Kálmán ugyancsak a békeszerződés tartalmatlan voltára mutatott rá beszédében, majd az agrártekegázkodás terén teendő intézkedésekről beszélt. Kétszáz ezer mezőgazdasági munkástelek létesítését és ház megépítését tartaná szükségesnek egy tíz éves program keretében. Ezt a tervét a pénzügyminiszter figyelembe ajánlja. — Strausz István elismeréssel emlékezett meg Kánya költségvetési beszédéről. — Lakatos Gyula arra mutatott rá, hogy mezőgazdasági termelésünkben a minőségi termelésre kell a fősúlyt fektetni, a szociális problémák sorában pedig a falu szociális ügyeit kell rendezni, úgy, hogy jó táplálkozást és egészséges lakást kell biztosítani a falvak népe számára. — Biró Pál bejelentette, hogy megszavazta a felhatalmazási törvényjavaslatot és elismeréssel emlékezik meg a kormány szociális intézkedéseiről, elsősorban a mezőgazdasági agkori biztosítás tervéről.

A június 4-iki ülésen vitéz Martse-Fényi Imre a trianoni béke aláírásának tizenkettedik évfordulójáról em-

lékezett meg beszédében. Haam Arthurnak, a kormány által a falvak érdekében tett intézkedéseket méltató beszéde után a legitimizmus kérdésében támadt kisebb vihar.

Június 5-én, több felajánlás után Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter vitázó beszédével végetért a megajánlási javaslat tárgyalása és a javaslatot a Ház elfogadta. A miniszter beszédében rámutatott arra, hogy három fontos problémacsoport vár megoldásra. Az egyik a mezőgazdasági népesség sorsa, köztük a mezőgazdasági és földmunkásság ügye; a másik az állásmunka értelmiségiek dolga; végül a munkásság és magán-tisztviselők szociális problémája. Az első kérdéscsoportra vonatkozóan megemlékezett a miniszter az Alföldi Bizottság újraalakulásáról és arról a ténnyel, hogy a kormány tizenöt év alatt összesen 70 millió szándékozik öntözóművek létesítésére fordítani. A kormány nagy súlyt vet a családvédelemre; ennek a célnak érdekében a többgyermekes családok illetékének és adójának reformjáról törvényjavaslat készül. Hangsúlyozta, hogy a három termelési tényezőnek: a földnek, a munkának és a tőkének harmonikusnak kell együttműködniük. A miniszternek a közházartások vitelének új szabályozására vonatkozó bejelentései után a Ház a törvényjavaslatot általánosságban is, részleteiben is elfogadta.

A megajánlási törvényjavaslat megszavazásával végetérték a nyolcórás ülések. Kedden, június 8-án a képviselőház már csak négyórás ülést tartott, amelynek napirendjén a 33-as bizottság felhatalmazásának meghosszabbításáról szóló javaslat szerepelt.

A törvényjavaslatot, melynek második szakasza szigorú rendelkezéseket tartalmaz a rémhírterjesztők megbüntetésére, Anyódné Béla előadó ismertette. A javaslat vitáit a június 9-iki ülésen is folytatták; ekkor került sor különben az interpellációk elmondására is.

A miniszterelnök beszámolója

Vasárnap, június 6-án, Darányi Kálmán miniszterelnök választókerületébe, Balatonfüredre utazott, hogy elmondja beszámolóbeszédét. A miniszterelnököt nagy lelkesedéssel fogadták választói.

A miniszterelnök beszámolója bevezető részében meghatárolta, kegyelelesszavakkal emlékezett meg a nyolc hónappal ezelőtt elhunyt vitéz Jákai Gömbös Gyula néhai miniszterelnökről, aki tudvalevően betegségében Balatonfüreden keresett gyógyulást. Ezután méltatta a külpolitikai téren elért eredményeket, fellelitéte az államfők és külpolitikuskok legutóbbi látogatásait és nagy lelkesedés közben állapította meg, hogy Magyarország Olaszországgal, Ausztriával és Németországgal szemben fennálló baráti kapcsolatait Lengyelországgal fel is szep feljárnak és Anglia is megértéssel van Magyarországgal irányában.

Bejelentette a miniszterelnök, hogy július 15-ig megjelenik a gazdaságoságokról szóló rendelet és pár napon belül megjelenik a telepítési törvény végrehajtási utasítása is. Nagy tapsvihar fogadta azt a bejelentést is, hogy a kormány bevezeti a mezőgazdasági munkásság öregségi biztosítását. Lelekesedést keltett az is, hogy a kormány megszünteti azt az állapotot, hogy egyes ipari nagyvállalatok jüvedelmük egy részét elvonják az adóztás alól és hogy még ebben az évben megszűntetik a kétfős állami alkalmazottak 75 százalékat.

A szünni nem akaró éljenzéssel és tappal fogadták beszámoló után Marschall Ferenc dr. földmivelségi államtitkár szólalt fel, aki a kilencvenmilliósi beruházási program szociális kihatásait méltatta különösképpen. Mikecz Otón államtitkár minden nemzeti erőnek a nemzet előrehaladását ízező gondolat jegyében való összefogását hangsúlyozta.

A belügyminiszter

programbeszédét mondott

Szell József belügyminiszter vasárnap, június 6-án, Salgótarjánban elmondotta programbeszédét. A belügyminiszter beszédében a kormány célkitűzéseit részletezte, különösen a közmunkaprogram szociális vonatkozású részleteit fejtegetve, majd a bányavidek szempontjából jelentős szociális intézkedésekről beszélt. A belügyminiszter beszédét nagy lelkesedéssel fogadták a választók.

Rövidesen a Ház elé kerül a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló javaslat

Megirtuk már, hogy a kormány még a nyári szünet előtt kívánja letergálytatni a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot. A nagyfontosságú alkotmányjogi javaslat szövege már elkészült és azt Lázár Andor igazságügyminiszter nagy vonásokban ismertette már a Nemzeti Egység Pártja legutóbbi értekezletén. A javaslat végleges szövege csak az ellenzéki pártok vezetői felnyomatban lévő tárgyalások befejezése és a Nemzeti Egység Pártja előtt való ismertetés után kerül a Ház elé.

Fabinyi Tihamér Londonban

Fabinyi Tihamér dr. pénzügyminiszter június 7-én este Londonba érkezett, hogy Magyarországgal külföldi hitelezőivel tárgyaljon. Tiszteletére az angol kormány pénteken, június 11-én délután a Carlton-szállodában ebédet adott.

A lengyel kultuszminiszter magyarországi látogatása

Megirtuk, hogy Wojcich Swietoslavski lengyel kultuszminiszter Budapestre érkezett, ahol a Kormányzó, majd a miniszterelnök fogadta, azután pedig koszorút helyezett a Hősök Kövére. Június 3-án délelőtt Hóman Bálint kultuszminiszter ebédelt látva vendügel lengyel kártársát, aki a délutáni folyamán a József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem előadást tartott. A miniszter ezután látogatásokat tett az Akadémián és az egyetemen.

Június 10-ét a miniszter Szege-den töltötte, ahol Hóman Bálint kíséretében a tudományos intézeteket látogatta meg és ellátogattat a szegedi tanúk közé is. Másnap a Testnevelési Főiskolát, majd a műegyetemet látogatta meg. Itt ünnepies keretek között a minisztert díszdoktorrá avatták. Ezután több tudományos intézményt tekintett meg, a délutánt pedig a Margitszigeten töltötte. Vasárnap, június 6-án, a Magyar Nemzeti Múzeumot nézte meg Swietoslavski, aki ezután Esztergomba utazott. Este résztvett az Opera díszelőadásán és az éjszakai vonattal hazautazott Varsóba.

Juliusban megjelenik a gazdátartozások rendezéséről szóló végrehajtási utasítás

Darányi Kálmán miniszterelnök és Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter a közelmúlt napokban fogadták a Nemzeti Egység Pártja gazdaságvédelmi bizottságának több tagját, akik a miniszterelnök és pénzügyminiszter előtt a gazdátartozások rendezésére vonatkozó rendelet kiadás előtt álló végrehajtási utasítással kapcsolatosan a gazdaközönség fontosabb kéréseit, szempontjait foltmácolták. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a felhozottakat lehetőség szerint figyelembe fogja venni a végrehajtási utasítás végleges megszövegezésénél és hogy a rendelet minél előbb, de legkésőbb július folyamán meg fog jelenni.

Schandl Károly beszámolója

Schandl Károly dr., a devescéri kerület képviselője, május 29-én Somlóvásárhelyen nagyszámú közönség jelenlétében, tájékoztató beszédet mondott.

— A mostani gazdasági fellendülés oka — mondotta többek közt — elsősorban a nagyművi fegyverkezés, ezenkívül az, hogy Amerikában a gabonatermelés megszűnt. Nemcsak lőszerkelet, hanem gabonát is vásárolnak a nemzetek, emnélfogva a mezőgazdaság számolhat egy időre a mostani mezőgazdasági árrakkal.

— A legutóbbi földreform teljesen megváltoztatta a birtokviszonyokat. Ujjabban a földárak egészségétől felgurgattak. Arra intek mindenkit, hogy földet csak készpénzzel vásároljon, mert számolni kell minden lehetőséggel.

Schandl Károly megemlítette még a szövetkezetek örvendetes erősödését, majd az éljenzésekkel megszakított beszédét a helyes legkisebb munkabérek megállapításának az ismertetésével fejezte be.

A török külügyminiszter Budapestben

Dr. T. Rüstü Avasz török külügyminiszter június 3-án este magánjellegű látogatásra Budapestre érkezett. A külügyminisztert a pályaudvaron Kánya Kálmán külügyminiszter fogadta. A török külügyminiszter pénteken este visszautazott a török fővárosba.

VILÁGKRÓNIKA

A spanyol nemzeti hadsereget súlyos veszteség érte: Mola tábornok, az északi hadsereg fővezére, repülőgéppel lezuhant és meghalt.

Blomberg német hadügyminiszter római látogatása során, június 3-án este résztvett a Mussolini által tiszteletére rendezett estében.

Moscicki lengyel köztársasági elnök hétfőn, június 7-én Károly román király látogatására Bukarestbe érkezett. Az este rendezett udvari díszében elmondott pohárköszöntőkben az államfők Lengyelország és Romania jóviszonyát hangsúlyozták.

Neurath báró német külügyminiszter 7-én délelőtt, Belgrádba utaztában, átutazott Budapestre. Este megérkezett Belgrádba, ahol ünnepiesen fogadták.

Oroszországban újból széleskörű letartóztatások, kivégzések vannak napirenden. Katonai parancsnokokat, diplomátákat tartóztatnak le, mások „öngyilkosságot” követnek el, ami valószínűleg annyit jelent, hogy letartóztatás közben lőtték agyon őket. A szovjet-hatóságok eddig titkolták, hogy a vérengző Sztalin anyja — akit tudvalevően fia Szibériába száműzött azért, mert egy templomban imádkozni mert — száműzetésben meghalt.

A spanyol tengeri ellenőrzés kérdésében tudvalevően súlyos ellentét támadtak a ellenőrzésben résztvevő hatalmak hajói ellen történt vörös merényletek miatt. Németország és Olaszország — amelyek visszavonták hajóikat az ellenőrzésből — elhatározták, hogy résztvesznek az ellenőrzés további módzatainak megbeszélésére egybehívandó értekezleten.

A kubikosok utazási kedvezménye

A földmivelségi miniszter a kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszterrel egyetértőleg újból szabályozta a kubikosok vasúti kedvezményét. A kubikosok a szerződésileg elvállalt munka helyére és a munka befejezése után lakóhelyükre vissza legálább ötos csoportban féláron utazhatnak a munkának a munkaadó és közösi előjárósági igazolása mellett.

A munkahelyen megbetegedett kubikosok egyenként, mint ötnél kisebb létszámú csoportban is utazhat féláron a munkahelyről lakóhelyére és felgyógyulása után munkahelyére vissza, ha betegségét hatóság orvos igazolja és személyazonosságát a jegyváltásnál arképes munkásigazolvánnyal igazolja.

Mola spanyol tábornok. Felkelők egyik legkiválóbb vezetője, repülőgéppel lezuhant és szörnyethalt.

Szövetkezetek nélkül nincs agrárpolitika

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége június 7-én délután tartotta második ankétját a szövetkezeti problémákról. A Falu-Gazdaszövetség nagyertermét megöltő előkelő közönség körében ott volt Röck Béla miniszteri tanácsos a földmivvelésügyi minisztérium képviseletében, Mutschbacher Emil dr., az OMGE igazgatója, Schandl Károly dr. ny. államtitkár, Antal István dr., v. államtitkár, Czirják Antal országgyűlési képviselő, Wüschler Frigyes dr., a „Hangya” vezérigazgatója, Dömötör László dr., a „Hangya” igazgatója és Konez Ödön dr. egyetemi ny. r. tanár.

Balogh Elemér, a „Hangya” elnöke nyitotta meg az ankétet, hangsúlyozva, hogy a szövetkezeteket semmi sem térítheti el célkitűzéseiktől: a kisemberek érdekeinek szolgálatától. Reméli, hogy ez az ankét is segíteni fog a közvéleményt meggyőzni a szövetkezeti gondolat jelentőségéről.

Krúdy Ferenc országgyűlési képviselő, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető alelnöke tartotta meg azután „A mezőgazdaság és a szövetkezetek” címmel előadását. Előadása bevezető részében kifejtette, hogy

az új idők agrárpolitikája nem nélkülözheti a szövetkezeteket.

Az agrárpolitikának legfontosabb problémája ugyanis ma az értékesítés kérdése, amelynek lebonyolítására a szövetkezeti organizáció képes csupán. A világháború után kitűnt, hogy

a magyar termelés rendszertelensége nem tud megbirkózni a világversenyvel. Ebben a versenyben Magyarországnak csak akkor van érvényesülési lehetősége, ha — felhasználva az éghajlat és földrajzi fekvés nyújtotta kedvező körülményeket — minőségi termelést folytat. Az országban körülbelül husz termelő-táj alakult ki, ezeken belül is csak akkor lehet azonban egységes termelésről szó, ha az illető vidék gazdaközönsége bizonyos együttműködésre hajlandó. Ez az együttműködés lenne a sokat emlegetett „irányított termelés”; de tévednek azok, akik irányítás alatt kényszerintézkedéseket értenek. A gazdákat az egységes és minőségi termelés gondolatának, ami az ő egyéni érdekeiknek is előnyére válik, felvilágosítással és állami támogatással kell megnyerni. Hangsúlyozta végül, hogy a termelés minőségének feljavítása és a könnyebben értékesíthető egységes termények termelése csak úgy lehetséges, ha — szövetkezetek formájában — nagyobb gazdasági egységeket alakítanak a gazdák.

Mutschbacher Emil hozzászólásában rámutatott arra, hogy a minőségi termelés megvalósítását nemcsak kiviteli érdekek kívánják, de a belföldi fogyasztás emelkedő igényei is előírják. Dömötör László hozzászólása után Telesi István gróf előadása következett „A szövetkezetek és a kereskedelem” címmel. Telesi István gróf

előadásában tiltakozott az ellen, hogy

a kereskedelem a szövetkezetekkel szemben „legális” kereskedelemnek nevezze magát, amivel azt a látszatot kelti, mintha a szövetkezetek nem legálisan, azaz nem törvényesen működnének.

Hangsúlyozta, hogy a törvények rendelkezéseinek megfelelően járnak el a szövetkezetek adózás, bejegyzés, kötelezettségek teljesítése terén is, anélkül, hogy a magánkereskedelem eszközét, a kényszerességét igénybevehetnék. A szövetkezetek amellett a Kereskedelmi és Iparkamarának is tagjai, ennek ellenére is a Kamara elnöke jónak látja támadásokat intézni a szövetkezetek ellen. Ez indokolná, hogy a szövetkezetek kiváljanak a Kamarából és külön szövetkezeti kamarát alakítsanak. Végül ismertette a szövetkezetek kereskedelmi, kulturális és szociális hivatását.

Farkas Vilmosnak, a Fűszerkereskedők Beszerző Szövetkezete igazgatójának hozzászólása után Balogh Elemér záróbeszédében kijelentette, hogy a szövetkezetek nem ellenségei a kereskedelemnek, elismerik, hogy a kereskedelem nélkülözhetetlen tényezője a gazdasági életnek, de ugyanilyen elismerést várnak a kereskedelem részéről is.

Ezzel az ankét második előadása véget ért.

A windsori herceg és felesége közvetlenül az esküvői szertartás után.

kevs költséggel tudnak az öntözéses gazdálkodásra berendezkedni.

A törvényjavaslat a munkálataira 70 millió pengőt irányoz elő.

Ebből az összegből, a Tiszából kiágazó nagy csatornarendszer épül 200.000 hold öntözés biztosítására, azonkívül két szivattyúteleppel 34.000 hold vízellátása történik meg. A Hármas-Körös völgyében, a folyó vízének felduzzasztása révén 25.000 hold öntözésé válósítható meg.

A munkálatok költségeire öntözési alap létesül, amely a m. kir. Országos Öntözésügyi Hivatal kezelése alatt fog állani.

A javaslat az öntözéses gazdálkodásra berendezkedni kívánó birtokosoknak, vagy az ezekből alakult öntözőtársulatoknak támogatására tízmillió pengőt irányzott elő. Ez az összeg állami kölcsönök vagy segélyek gyanánt felhasználva, alkalmas lesz arra, hogy a mezőgazdaság közmisért tökélsége ne legyen akadály a öntözéses gazdálkodás elterjedésének.

Négy öntözőművet létesítenek

Az első öntözőberendezés a Felső Tiszánál létesítendő duzzasztóval, 35 méter széles, hajózható csatorna lesz a Körösön. Ez 400.000 kat. hold öntözésére lesz alkalmas. A második és harmadik berendezés a Tisza középső és alsó szakaszán egy-egy szivattyútelep segítségével 33.700 kat. hold öntözésére fog szolgálni. A negyedik a Békésszentandrásnál épülő duzzasztómű segítségével 25.000 hold terület vízellátását biztosítja.

Az öntözőművek építkezési munkálatai során 23 millió köbméter földet mozgósítanak, ami 5,7 millió munkanapot jelent a kubikosok számára. A képviselőház földmivvelésügyi és pénzügyi bizottsága Mayer János ny. miniszter elnökségével június 8-án tartott ülésén tárgyalta az öntözés-gazdálkodás előmozdításáról szóló törvényjavaslatot.

A javaslatot Telesi Mihály gróf előadó ismertette. Utalt arra, hogy az öntözés megvalósítása voltaképpen terméshozzájárulás és egyuttal a takarmánykérdezt is megoldja. Ismertette azután a javaslatban szereplő négy öntözőmű tervét.

A bizottság különben a törvényjavaslatot elfogadta és annak tárgyalására kimondotta a sürgősséget.

A windsori hercegnőül vette Warfield Wallis asszonyt

A történelmi jelentőségű szerezmi regény június 3-án végső fejezetéhez ért, a boldog befejezéshez. Windsor hercege, aki még néhány hónappal ezelőtt VII. Edward néven a brit világbíródalom ura volt, nőül vette az amerikai származású Warfield Wallis asszonyt (Simpson-nét).

Az egész világ közvéleményét érdekli esküvőt a franciaországi Monts városka Candé-kastélyában tartották meg, ahol a menyasszony valópörének tárgyalása alatt tartózkodott.

A hivatalos angol politikai és egyházi körök, a kormány és a canterbury érsek, az anglikán egyház feje, hűg tartózkodást tanúsítottak a windsori herceg esküvőjével szemben. Az esketési szertartásról távolmaradt az angol királyi család is, amelynek egyetlen tagja sem jelent meg a candéi kastélyban, ahol mindössze harmincnyolc meghívott vendég tartózkodott a szertartás alatt.

Annál élénkebb volt a kis francia városka képe. Rengeteg idegen töltött össze a világ minden tájáról, köztük a legnagyobb világlapok tudósítói, legszámosabban az amerikai lapok munkatársai. De vajmi keveset láthattak, mert a csendőrök és titkosrendőrök csak a meghívottakat engedték a kastély közelébe.

A polgári esketési szertartást Mercier, a városka polgármestere végezte, a francia törvények előírása szerint. A polgármester, aki polgári foglalkozása szerint orvos, rövid beszéddel méltatta a herceg lovagias viselkedését és bátor cselekedetét, amelyet a sziv diktált.

A polgári esketés egyszerű szertartásánál sokkal izgalmasabb volt az a bonyodalom, amely a windsori herceg egyházi esküvője körül támadt és egész Angliában óriási felzúdulást keltett. Az anglikán egyház felfogása szerint, amely felfogást a hivatalos politika is támogat, elvált nő egyházilag csak akkor adható

össze, ha erre püspöki engedélyt nyer. Ez pedig Warfield Wallis asszonynak nem volt.

Anderson Jardine darlingtoni lelkész, egyházközségi vikárius, aki a hercegi párhoz Franciaországba utazott, mégis elvégezte az egyházi szertartást annak ellenére, hogy az anglikán egyház nem engedte meg papjainak a hercegi frigy megáldását.

A vikárius kijelentette, hogy senkitől sem kért engedélyt, csak saját lelkiismeretére szavára hallgatott.

A legérdekesebb, hogy két püspök, egyik a londoni, Anglia primása, intézett táviratot Anderson Jardine lelkészhez, amelyben tiltakoztak, hogy a hercegi párt egyházi tag összejárá. De esketési tilalmat nem mondhattak ki, mert az anglikán egyházi törvények hatálya nem terjed ki papjainak Anglia területén ki-

vül, magánházakban végzett ténykedésére.

Anderson Jardine lelkész tehát hosszas megfontolás után, a régi anglikán imakönyv előírásai szerint elvégezte az egyházi esketési szertartást. Elmondatta a holtomiglan-holdodiglant, gyűrűt váltott, s Windsor herceget és feleségét az Atya, Fiu és Szentlélek nevében házastársaknak jelentette ki.

Aztán hazájába utazott vissza a vikárius, ahol, ahogy a világlapok már is jelzik, eljárás fog megindulni ellene. A fiatal házaspár pedig Ausztriába, Karinthiába utazott, hogy ott töltsék el a mézesheketet.

Ezzel be is zárult a regény a szép asszonnyal s a szerelmes királlyal, aki a földkerekség legnagyobb koronáját s leghatalmasabb birodalmát adta érte.

Egyszer volt, hol nem volt... Unokáink fognak mesélni róla. Mert akkor mese lesz. Ma valóság. A legszárnyalóbb képzeleten nyargaló népmese történeténél is igazabb valóság...

Nyolcvanmillió pengő öntözőművekre

Daranyi Kálmán, a földmivvelésügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a képviselőház június 5-iki ülésén betérjesztette az öntöző gazdálkodás előmozdításához szükséges intézkedésekről szóló törvényjavaslatot.

A kormány kellően mérlegelte azokat az okokat, amelyek az öntöző gazdálkodás érdekében végrehajtandó munkálatokat idősezerűvé teszik, ezek:

népességünk természetes szaporodása, a Nagy Magyar Alföld kedvezőtlen csapadékvizsgálói és az alföldi kevésbé termékképes szikes területek.

A népesség szaporodása a termelés

fokozását sürgeti, ennek eredményes keresztültelítélet azonban a csapadékhiány akadályozza. Ezt az akadályt a hiányzó víz mesterséges pótlásával az öntözéssel lehet elhárítani. Viszont az Alföld egyes részei távolosok mind a Tiszától, mind a Körösötől, ezért a gazdaközönség saját erejéből nem tudja az öntözésnek berendezni. Ez csak akkor következhetik be, ha a vizet a Tiszából vagy a Körösből az öntözőndő területek közelébe vezetik.

A benyújtott törvényjavaslat azokat a munkálatokat kívánja biztosítani, amelyek alkalmasak arra, hogy az Alföld gazdái vízhez jussanak. Ha a vizszállító csatornák a vizet oda szállítják, az érdekelt birtokosok

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A juhok sántasága

egyike a juhok leggyakoribb és leg-súlyosabb betegségeinek. Nemelyik juh térdén csuszva legel, másik a fájdalomtól elcsúszva nem is keres élelmet. Fokozta súlyos voltát az, hogy állatról-állatra is terjed s így valóságos járványként lép fel egy-egy nyájban.

Ha juhainknál a lábvég-okozta sántaságot tapasztaljuk, vágjuk le azután a elvált körömrészeket, ezután a sebes részeket 2—4 napon-kint mossuk meg szappanos vízzel vagy denaturált spiritusszal, majd ecseteljük be rézgálicnak 10 százalékos oldatával, végre kenjük reá fakátrányt, amely a nedves tisztáltságotól védi — kötés módjára — a beteg lábvéget.

Talán felesleges hangsúlyozni, hogy igen fontos a tiszta, száraz alom is, mert különben a már gyógyult lábakon is kiújulhat a bántalom.

Nem szabad továbbá szem elől tévesztetni azt, hogy a beteg láb sebei-ből kivált anyag, a levágtott köröm-részek, a betegséget előidéző baktériumok millióit tartalmaznak, tehát ezekkel behintődik a talaj, az alom, amelyeken a sánta juhok tartózkodnak, továbbá az ut, a legelő, amelyen járnak, a juhász keze, lába, ruhája, mikor ezekkel érintkezésebe jut. A járvány terjedését tehát csak úgy tudjuk megakadályozni, ha az egészségeseket kiválasztjuk a betegek közül s csak az alaknak egy elkülönített részen tartjuk. E szolgálat előbb jól fertőtleníteni kell. Legjobb volna az egészségeseket hosszú ideig távol-tartani azoktól a helyektől, legelőktől, stb., melyeken előbb beteg juhok jártak és bizonyára alaposan befertőztek.

Nem kevésbé fontos, hogy a juhász a beteg juhok lábainak kezelését ne az akolban végezze, hanem egy oly tisztaság, hová egészséges juh nem juthat és ahol a kezelés közben levágtott szaru, kicsurgott sebváladék észszeresperhető és elégethető.

Végül kívánatos volna, hogy a beteget kezelő egyén az egészséges juhokkal ne érintkezék. Ha ez kivit-hetetlen, akkor legalább annyit te-gyünk, hogy a beteget a kezelővel okvetlenül mossassuk meg az orvoslás után kezét és az orvoslásra adjunk reá olyan ruhát, amelyet azután le-vehet, amellyel tehát nem jár az egészséges juhok között.

A zöldszakarmányozás

Magyon fontos gazdasági állataink táplálásánál, mert a zöldszakarmányok fehérjedús, izletes, vitaminokban bányt nem szenvedő táplálást biztosítanak. Ezért régi gazdasági elv, hogy a zöldszakarmányozást olyan korban kezdjük, amilyen korban lehet és annyira nyujtsuk ki, amennyire csak lehetséges. Ezt az elvet keresztülvinni természetesen annál eredményesebben lehet, minél többféle zöldszakarmányt termelünk és pedig egy-egyfajta a korai és késői zöldszakarmányok közül is.

A zoldros kezdeti a zöldszakarmányok sorát, április közepén; legkorábban, ha istállótrágyába és Szent Iván-rózs magját vetjük. Más-egy elején átveszik a szerepet az ősz keverékszakarmányok, köztük a rozsos szeszösbükköny, vagy rozsos pannon-bükköny, nem kevésbé értékes zöldszakarmányt szolgáltat a rozsos borsó. Május közepén már számíthatunk a lucerna kaszálására. Körülbelül 2 héttel később, hűvösebb éghajlat alatt 4 hét múlva, kaszaérett lesz a vöröshere is. Homokon az ősz keverékes és a lucerna második kaszálása közötti ürt kitöltetheti a nyulszapuka. Június második felében kerülhet sor a zabosbükkönyre, vagy a lucerna második kaszálására. A nyári hónapokban a zöldszakarmányozást alapít-

suk a csalamádéra, mely olesó és izletes takarmány. Hogy korán kezdhesük s soká folytathassuk a csalamádé-etetést, leghelyesebb külön-böző fajtaiba tartozó magot vetni, így 12 hetes, florentini, lapusnyaki, fehérgyöngy, aranyözön fajtaikat. E sorban az elsők előbb lesznek kasza-érették, mint az utóbbiak, de igaz, hogy az utóbbiak viszont nagyobb tömegű zöldszakarmányt szolgáltatnak. Hol a nyári hónapok nem tul-szárazak, ott fehérmustár, homokon csibehur termelésével is érdemes foglalkozni, mert így októberben is folytathatjuk a zöldszakarmányozást. Ugyancsak késő ősszel kerülhet fel-etelésre a rozsos káposztarepce (keshytűli keverék), vagy a borsó-sósi árpa, melyek augusztusban vetve, októberben—novemberben kaszál-hatók. Végre bezárja a zöldszakarmá-nyok sorát a takarmánykáposzta.

Ha a felsorolt zöldszakarmányok közül mindazokat felkaroljuk, melyek talajviszonyainknál fogva termel-hetők, sikerül a zöldszakarmányozást 8 hónapra kiterjeszteni. Ha pedig többféle zöldszakarmányunk egyszerre lenne kaszaérett, akkor az egykőből csináljunk szénát.

A nyulfiókák

zart szemhéjjakkal jönnek a világra. Csak 8—10 napos korban nyílik ki szemük. Ha a szemhéjak olyan erősen összeragadtak volna, hogy a nyul-csákák 10—12 napos korukban se látnának, akkor langyos kamilla-téval kell szemüket mosogatni.

A fiókák első tápláléka az anyatej.

A nyultej körülbelül 70 százalék víz-zet, 15 százalék fehérjét, 10 százalék zsírt, 2 százalék cukrot, 3 százalék ásványi anyagot tartalmaz. A szoptás legalább 8 hétig tartson, helye-sebben: addig, míg az első szőrváltás kritikus ideje (2-ik hónap vége), le nem folyik. Még jobban fejlődnek a kis nyulak, ha 10 hétig élvezhetik az anyatejet.

Ha a fészekben egy fióka elpusztult volna, annak hulláját mielőbb el kell távolítani. Ha a nagyobb fajta-ba tartozó anya 6-nál, kisebb fajta 8-nál több fiókat szült volna, akkor a számfeltétieket adjuk dajkaságba olyan anyanyúl alá, mely egyidőben oltott. Ha a dajka ivadékait és az álteendő nyulcskákat egyazon sza-gu folyadékkal permetezzük be, ak-kor a dajka minden nehézség nélkül elfogadja az idegent is.

Az anya a fiókák leválasztása után 1—2 hét múlva viendő ismét bak alá. Korábban ne, mert akkor elgyengül az anya és fejtelen lesz a következő „alom” is.

A kis nyulaknak a szoptás ideje alatt a zab és finom széna a leg-egészségesebb táplálék. Elválasztás után a nagy vitamintartalmú zölds-zakarmányokra, a jó szénákra és a fehérjedús abrakfélékre kell a fő-súlyt helyezni.

Háromhónapos korban a bakok már egymással marakodni kezdenek. Ezért a tenyésztésre szántakat egy-ekint külön kell választani, a többi pedig kiberélni.

A házinyúl 5—6 hónapos korában ugyan már ivarérett, de azért tenyészésre a kistéstu fajtaikat 6—7, a középnyu fajtaikat 8—9, az óriás fajtaikat 10 hónapos korukban tart-juk alkalmasoknak. Egy bakra 8—10—12 nőtény számítható.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Megkezdődött a befőzési időny

Megkezdődött a befőzési időny s a háziasszonyok gondjaival együtt a munkája is felszaporodott. Most már egymásután érik be a cseresz-nye, meggy, ribizli, kajszinbarak s cukorral, mézzel vagy ecetben eltelve, bizony jól esik majd egy-egy üveggel elővenni belőle a hosszú téli hónapok alatt.

A befőzési időny kezdetén lássuk már el magunkat megfelelő számu üveggel. A régi befőttesüvegeket a foltoktól úgy tisztíthatjuk meg, hogy az üveget egyharmadát megpirtítjuk vízzel és keményre gyurt papirtal-acsinokkal alaposan öszerzárjuk. Utána többször kiöblítjük és szájukkal lefelé fordítva száradni hagyjuk. Minden-fajta üveg tisztításához kitűnően használhatjuk a disznószőr-kefét.

Mielőtt új befőttestjeinket elhelye-znénk, ajánlatos a kamrában is alapos nagytakarítást végezni. A régi befőt-teket kihordjuk, a kamrát jól kiséper-jük, felsuroljuk a polcokat lemossuk, a falpordásokat pedig gipszsel be-tömökődjük. Azután lapátot kénzsza-lag teszünk a helyiség közepére, azt meggyújtjuk, a kamrát lezárjuk és csak huszonegy óra múlva nyitjuk ki az ajtót és ablakokat. Legalább félnapos szellőztetés után aztán mind-ent tisztán a helyére teszünk.

Nyáron legokosabb szunyogháló szerelni az ablak helyébe, mert úgy a kamra állandóan szellőzik és a le-gyeket mégis távol tudjuk tartani.

A befőttes számára legalkalma-sabb alacsony, keskeny polcokat ké-szíteni, mert így könnyebben áttekint-

hetjük és ellenőrizhetjük azokat. Az új befőttestek tegyük mindig hátrább s a régieket előre, hogy előbb azok fogyjanak. A befőttes polcra semmi-féle ételmaradékokat vagy erjedő anya-got ne tegyünk és burgonyát, zöldsé-geket se tartsunk hosszabb ideig a kamrában.

Természetesen nem elegendő a kamrában évente egyszer-kétszer nagytakarítást tartani, mert annál fontosabb, hogy mindnapon felséper-jük s a hulladékokat, romlásnak in-duló ételmaradékokat és befőttestek azonnal eltávolítsuk belőle.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Csirkebecsinált zöldséggel. A megtisztított csirkét feldaraboljuk. Toljásnyá-ságu vaját habosra keverünk és adunk belé két tejjelvet kanál lisztet; mikor már számára kivekvertük, belekerjük a csirkét és vékony szeletekre vágott zöld-petrezselymet teszünk hozzá. Felöntjük annyi vízzel, hogy elfedje a húst, megszö-zük s lassan forralva, puhára főzzük.

Gombaszélet. Három tejjelzátott szemlényt és 50 dekka vajban párolt gombá-husdarálót áthatjuk. Összevegyítjük 3 egész tojással, 3 dekka zsemlemorzsa-val, megszö-zük, kézzel szeleteket formálunk belőle, liszttel, tojással, morzsa-val megforgatjuk és forró zsírban hirtelen megsüljük.

Zöldbablevés. Egy kiló megtisztított és felvágott zöldbabot másfél liter forró vízben feltéve, puhára főzzük. Világos rántással kevés összevágott vöröshagy-mál, kékgyezyví piros paprikát tete, hide-g vízzel felszuszítjuk és a levest be-rántjuk vele. Ezután kevés petrezselyem-zöldjélt vázva bele, jól átfőzzük, ecettel, cukorral lisztjük és tálaláskor egy ka-pál tejfölt adunk hozzá.

Nem gazdaságos a sertés-és baromfitenyésztés a törvényben védett

Rákócshelyi baktériumból

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULICZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-uca 84. II. sz. 2

Árak: Demijonnal ad Budapest

3 4 6 8 10 15 20

370 480 710 910 1080 16-2120

Tanulmányok prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Apró jófándcsok

A tőzeges talajok tulajdonképpen úgy keletkeztek, hogy a nád, káká, szs stb. vízínövények a víz alatt — levészó hiá-gyában — igen lassan korhadnak csak és igen lassan alakulnak át humusszá. Ma-radványaik vastag rétegeket alkotnak, melyekben az eredeti növények szövetei még elég jól felismerhetők. Ez a tőzeg, melyet sok helyen tüzelésre is használ-nak, de amely igen jól felhasználható az agyagos talajok javítására. A lecsapoló tőzeges területeken a tőzeg felszine has-sankint tőzeges földde alakul át, sötét-színű, morzsalékos talajjal. A tőzeges föld kertészkedésre alkalmas és benne sok növény jó eredménnyel termelhető, ha hibáit megszüntetjük. Hibája az, hogy csapadékos időjárás mellett rendkívül sok vizet tud elraktározni és nem lehet föld-művelés céljából rémenni. Ezért árko-lással biztosítani kell a víz elvezetését. Ha pedig a tőzeges talaj kiszárad, akkor a szél is elviszi. Ilyenkor csak az öntözés segít. Öntözni továbbá a vizet elvezető csatornákat, megfelelő helyeken szilipeket is építeni, hogy a talajviz ne süllyedessen túlmélyre.

Méheink főhordása az akácvirág-zásra esik. Ha azt akarjuk, hogy erre az időre népesek legyenek a családok és így a bő virágzás jól kihasználják, akkor a gyümölcsvi-rágástól az akácok virágzásáig indokolt a serkentő-etetés. Minden családnak juttatunk esténként 1—2 deciliter igen híg mézet. Különösen helyénvaló az ilyen etetés olyan napokon, mikor hideg, esős az időjárás, mikor a méhek nem járhatnak. Természetesen gazdag hordásu napokon az etetés szünetelhet.

A tehén élénk, fürge, ügyes és tanuló-kony igavonó. Pontos kísérletek tanu-sága szerint könnyű munka esetén a tej-mennyisége és minősége változatlan ma-rad — feltéve természetesen, hogy a tehén annyi tápanyaghoz jut, amennyiben az életfenntartásra és izommunkára szükséges tápanyagokon kívül elegendő marad még a tejtermelésre. Mérsékelt munkánál, így például délelőtt 2 órai, délután 2 órai befogásnál a tej mennyisége 8—10 százalékkal csökken, de viszont valamivel sürűbb lesz. Megzöröltő munka már a felére csökkentheti a napi tejmennyiséget. Igen előnyös a mérsékelt igazás a tehén egészségi állapotára, el-zetésére, ellenállóképességre és tenyészépeségre, különösen akkor, ha legelőre nem járathatjuk s így a mozgás alkalom egyébként hiányozna. A tehén igazításán azonban mérsékelt és elővigyázatosságot tanúsítsunk. Egyálta-lában ne fogjuk be ellés előtt 4—6 hétig, továbbá tikkasztó meleg napokon, mert a tejelőben így nagy kárt szenvedünk.

A mogyoróbokor tövében vesszőket nevel. Ha e vesszőket tavasszal 15—20 cm. magas földhalmokkal fel-töltjük, akkor őszig meggyökere-sednek, mikor levághatók a töről, is-kolába ültethetők át és 2—3 év után állandó helyükre ültethetők ki. A szaporítás bujtással is történhetik: a vesszőket 15—20 cm. mély árko-cs-kába lehuztuk, földdel betakarjuk, úgy, hogy végső 2—3 rügye a föld felett maradjon. A lebutított vessző őszig meggyökere-sedik. Magról nem érdemes a mogyorót szaporítani, mert így nem öröklő jó tulajdonsá-gait.

IRTSON ürgét, hörcsögöt, egeret, patkányt a Hungária gázbombával
Darabja 6 fillér. Egyedüli készítője és kapható **Galambos Kálmán**
Szentlélek gyógyszerháza, ACS (Komárom megye)

H I R E K A szülő és a gyermek

Kuruc Zsuzsánna*) sirja

Hol csendnőtát susog az akácfa,
Ottan alszik a költő dajkája.
Sirja egyszerű, apró porhalm,
Fehér márvánnyal a fejedalom.
Lapjára egy „strófa” van bevésve
És egy virágkoszorú van téve.

Pedig csak parasztlány volt
„Zsuzsánna”.

A kutya sem ugatott után...
De „Sándorkát” sokat emlegette,
Követ azért emeltek felette.
Most odalent álmodik nyugodtan!
Dalos szíve már egyet se dobban!

KUNFÖLDY JÁNOS
(Kiskőrös)

*) Petőfi Sándor dajkája.

Örök tavasz

Tavasz rózsái lehullhatnak,
mulhat nyár, ősz és jöhet a tél,
a szivórványok idek maradnak,
míg fiatal és tüzes a vér.

Kedvesem, a szép tündérvilág
virul szivünkben: örök tavasz,
míg him szeretjük egymást s miránk
rózsa hull akkor is, ha havaz.

MAJZIK VIKTOR (Nagykőrös)

Gólyamadár

Kedves gólyamadár,
Tébled ezt kérdjük:
Ahol te most voltál,
Onnan mi hirt hoztál?

Kedves gólyamadár,
Mondd hát, mi hirt hoztál,
Milyen ott a világ,
Ahol te most voltál?

Gólya ezt kerepli:
Fanyar ott a világ.
Hát nemcsak minálunk
Van ilyen rossz világ?

KOVÁCS F. IMRE (Kőtelek)

Kalászköze ünnepe

A természet nagyterében
ülést tartott ma a
főna.

Küldöttségbe eljött a
messzi nagy hegyeknek
séklyó képe.
Ott volt a kis fűszál
és a legnagyobb fa,
felvombult a
ringó vetések
hullámzó tábora.

Legelől jöttek az
aranydrgára öszült
buzatáblák
és a légben indulót zengtek
a pacsírtók.
A nap maolygott font
széles főkédvőben
és az ért kalászköze egy szellő
megsimogatta szépen.

A magasztos fényű ünnepek
drága áldása felett
szemlélt tartva
gyönyörködött az Ur Isten.
A fűszál, a kalászköze
és a fák,
mind meghajtották előtte
ringó deréket
és éneket susogtak lágyan...
csendesesen.

Efejezve a hódolást,
kezet fogott egymással a sok
aranykalász,
mert a tábla végén
ott állott egy vídám csapat,
szibongó fehérmép közt:
Kaszát fent egy tuat paraszt.

Sikongott a kaszák
hosszan, vígan
és talán a munkáscsapat is
imádkozott gondolatban,
mert lám: fölértek az égbe
és felharsant a kasza,
a sok férfiközben...
Mindig hosszabb lett a rend,
és sürőbb a kéve.

CSONGRÁDI SÁNDOR

(Komádi)

A gyermekben mindig magacát
nézd és a jövődet lásd. Ha nagyon
különbözik tőled, magadban keresd
az okát. Ha jobb, mint te vagy, nem
érdemed. Ha rosszabb, feltétlenül a
te bünyöd. Ugy légy bíráló, hogy ítél-
letedért Istennek felelni tudj.

Egy pillanatig se feledd, hogy élet-
ted nem zárul le a szemfödéllel, ame-
lyet koporsódra borítanak, ha meg-
értő, szerető és hálás gyermekeket
neveltél. De már életben elmúltál, ha
a gyermekeid megfellebbeznek rólad.
Biztos lehetsz benne, hogy Isten
előtt sem vagy kedves.

Szüleit tisztelő és szerető gyerme-
keket csak az tud nevelni, aki maga
is tiszteli és szereti szüleit.

A nagyszülő a tegnap, a szülő a
ma, a gyermek a holnap. Együtt az
örök idő összetartozó láncszemei. Éle-
tük rövidege a test, hosszúsága a lélek,
örökkévalósága a szeretet. Az
nem mulik el soha, mert a Teremtő-
vel kezdődik s az utolsó ítélet Birá-
jának jutalmában nyer örök életet.

MÉZES JÁNOS

Földes Géza halála. Junius 7-én
halt meg nyolcvankétes korában
Földes Géza ny. polgári iskolai igaz-
gató, a Faluszövetségnek hosszú éve-
ken át igazgató-választmányi tagja, a
mátyásföldi ref. egyházközség fő-
gondnoka. Az elhunyt igazgató jelen-
tős irodalmi tevékenységet fejtett ki
életében. A Vasárnapi is közölte regé-
nyeit és több elbeszélést, amelyeknek
tárgyát minden alkalommal a székiely
népéletből merítette. Géza bácsi most
elment jóbarátai: Gaál Mózes és Be-
nedek Elek után, hogy ő is könyörög-
jön a Mindenható trónusa előtt —
amiről annyit írt — a székiely testvé-
rek felszabadulásáért.

A Baross Szövetség naggyűlése. Ju-
nius hó 5-én tartotta meg naggyűlést
a keresztény magyar dolgozó társadalom
örösi szervezete, a Baross Szövetség, a
gazdasági és politikai élet előkészíté-
sének nagyszámú részvételével. Jónászy
János elnöki megnyitójában hangsúlyozta,
hogy a magyar gazdasági élet és a
szociális fejlődés csak a keresztény és
a nemzeti gondolat irányíthatja. Indi-
ványára a naggyűlés bódoló táviratot
küldött a kormányzónak. József Ferenc
dr. királyi herceg a keresztény magyar
társadalom kötelességét változó gazdasági
élethez szemben. Glattfelder Gyula
dr. meggyesújszók a Krisztusi szellem
gazdasági, társadalmi és szociális ér-
vényesítését sürgette. Vitéz Marton Béla
a belső revizió szükségességét hangszer-
tette. Szentdy Károly polgármester az eucharisz-
tikus kongresszus fontosságára mutatott
rá. A magyar társadalomnak és nemzeti
életnek felelősségit különbség nélkül ér-
deke, hogy ez a magaslatos megmozdítás
rendben és példában oldódjék meg hazánk
vendégszerető fővárosában.

Paulini Béla olasz kitüntetésé.
Paulini Béla, az Országos Magyar
Bokréta Szövetség elnöke, az olasz
király az olasz Koronarend lovag-
resztjével tüntette ki. Paulini Béla
méltán rászolgált a szép kitüntetésre,
mert a magyar bokrétaok felvonu-
lása a budai Várkertben az olasz ki-
rálynapok ünnepeinek egyik leg-
szébb eseménye volt s valóban a ma-
gyar föld lelkeivel, színe-virágával is-
mertette meg a felségcs vendégeket.
A kitüntetés osztalán örömet keltett
Paulini Béla barátai és tisztelői köré-
ben.

Indokolatlan a nagy szarvasmarhakínál

A Tiszajohhparti Mezőgazdasági Ka-
mara (Miskolc) arra kívánja felhívni a
gazdálkodás figyelmét, hogy az olasz-
országi szarvasmarhakiállítás terén mi-
sem a jelenben, sem a jövőben komoly
népszerűség, egyáltalán nem mutatkozik.
Indokolatlan tehát a vadak részéről az
utóbbi időben meggyújtott varatlan ki-
náló, amelyek csak az olaszországi árak
közvetlen alakulását eredményezték.
Mintán kontingens van és lesz, a zsidók
saját érdekeiket akkor szolgálják, ha
úgy mint régen, csak a normális men-
nyiség exportálnak szarvasmarhák
Olaszországba.

Előleptések a Duna—Tiszaközi Me-
zőgazdasági Kamaránál. A Duna—Tisza-
közi Mezőgazdasági Kamara (Kocske-
m) választmány Szabó Lajos főtitkár
h. igazgatója, Teódy Árpád dr. titkár
főtitkárra lépette elő.

Filletter gyorsvonatok. A Magyar
Királyi Államvasutak igazgatója
közli, hogy legalább ötszáz utas je-
lenkezése esetén június 13-án, va-
sárnap, filletter gyorsvonatot indít.
Budapestről Gyöngyösre és Somlyó-
vásárhelyre, Szombathelyről Sümeg-
re, végül Balassagyarmatról Buda-
pestre.

Külföldi diákok vendéglátásért nyel-
vetre tanítanak. A Magyar Szülők Szö-
vetségének Pedagógiai főosztálya angol,
francia, német és lengyel tudást, illetve
vendéglátást rendez. A Szövetség
vezetője felkéri azokat a szülőket, akik
gyermeküket, hozzátartozóikat a nyári
hónapokban a fentemlített nyelvek va-
lamelyikére taníttatni óhajtják, közöljék
címlüket a Szövetség Pedagógiai főosz-
tályával. A kifogástalan külföldi család-
ból származó diákvendég a tókeletes
irodalmi nyelvre tanítja a magyar szülő
gyermekét, pénzbeli ellenszolgáltatás nél-
kül, tisztán a vendéglátásért. A mindkét
nemben vendéglátók körül 10—20 év.
Érdeklődők és jelentkezési lapot kérők
sziveskedjenek a Magyar Szülők Szö-
vetségének Pedagógiai főosztályához for-
dulni. Cím: Budapest, VIII. Reviczky-
utca 7.

Két fővárosi piacot visszakapnak a zsidók.

A mezőgazdasági érdekeltségek azzal
a kérelemmel fordultak a főváros-
hoz, hogy a Batthyány-terti csarnokot és a
Teloki-teri piacot újból nyissák meg az
életermékek kocsival való árusítása előtt.
Ezt a kérdést tárgyalta június 7-én a fő-
város közéletelméleti szakkbizottsága, amely
egy szavazattal kivételével el is fogadta a
javaslatot.

Elítélt kémek. A honvédtörvény-
szék idegen államok javára elkövet-
ett hiúság, illetve kénkedés bünte-
tette miatt: Nádas (Nadabán) Péter 6
évi és Kovács Imrét 10 évi fegyház-
ra ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

Sok pénz takarít meg minden előzet-
len, aki lapunk mai számban megjelölt
Szövet- és Textilraktárnál, Budapest,
Király-u. 32. (csak az utvarban) vásá-
rol, mert mindennél az ár emelkedik,
csak itt vannak még érvényben a régi
olcsó árak. Olvassuk el figyellemmel a
hirdetést és tegyenek egy próbát, rendel-
jenek az ott felsorolt árúkból és meggyő-
ződnek, hogy jól vásároltak.

Jandaurek Vince meghalt

Jandaurek Vince m. kir. gazdasági fő-
tanácsos, a Baromfitenyésztők Országos
Egyesületének ügyvezető-igazgatója május
30-án elhunyt. A meghalott egyik volt a
baromfitenyésztés, főként a galamb-
tenyésztés uttorának. Bár életemek fő-
célja a baromfitenyésztés fejlesztése volt,
még téren is igen érdemes és elismerése-
re méltó munkát fejtett ki. Kedvenc foglal-
kozása azonban mindig a galambtenyész-
tés maradt. Nálunk Magyarországon épen
az ő buzgalma és kivétellessz szakértelem-
re vért fejlődött nagyra a postagalamb-
tenyésztés, amely a világháború alatt ki-
váló szolgálatokat tett az országnak és
hírnevet szerzett a magyar galambte-
nyésztésnek. Ő szervezte meg a Columbia
Postagalambsport Egyesületet, amelynek
tagjai törzskönyvezett tenyészeteket tar-
tottak fenn Jandaurek Vince temetésé-
re június 1-én volt a Kerepesi-úti temető ha-
lotts házából. Sírjánál a Baromfiteny-
észtők Országos Egyesülete nevében
Winkler János m. kir. gazdasági tanácsos,
a postagalambtenyésztők nevében Jánosik
Ferenc díszelőnk mondott búcsuszókat.
Ugyanakkor 100 fehér postagalamb vitéz
hírt a tenyésztőknek, hogy vezérük
meghalt.

Újtitpus leányiskola nyílik meg
szeptember havában Budapestben
(IV. Prohászka Ottokár-u. 6. sz.),
Hóman Bálint miniszter most ké-
szülő leányiskolai tantervének szem-
elölt tartásával. Az iskola négy pol-
gárit vagy középiskolát végzett le-
ányokat vesz fel, akik az új iskola el-
végzése után védőnői, gondozónővé-
ri, ápolónői, szülésznői és rövidített
önvívni tanfolyamokat végezhetnek.
Beiratás június 19-én és 21-én lesz.

Vasutépítő munkások szerencsétlensége

Ausztriában, Villach és Spittal ál-
lomások között, Gummern község kö-
zében borzalmas vasuti tömegsze-
rencsétlenség történt. A kétvégányu
vasuti vonalon egy nagyobb munkás-
csoport dolgozott június 4-én. Kora
délután az egyik sín páron egy teher-
vonat haladt el. A munkások egy
része a tehervonat elől a másik sín-
párra vonult, ahol az elböközött irány-
zó egy gyorsvonat robogott feléjük
teljes sebességgel. A gyorsvonat hét
munkást halálraaggaszt, kettőt súlyo-
san megsebesült. Ezeknek az álla-
pota is válságos. A borzalmas tömeg-
szerencsétlenséget a munkások vi-
gyázatlanlaga okozta, mert a teher-
vonat közlekedésekor a pályatestet el
kellett volna hagyniok.

Kállay Miklós választották az Alföldi Bizottság elnökévé

Az Országos Alföldi Bizottság, amelyet
néhai Klebelsberg Kunó gróf alapított
azzal a céllal, hogy felkutatás és orvó-
solja az Alföld bajait, alapítójának halála
óta szüneteltetett működését, míg most
Borbély György főispán az Alföld ügyes-
bajos dolgai arra indították, hogy új
életre keltsse a nagyra hivatott bizot-
tságot.

Június 5-én délelben, Szolnokon, a vár-
megyeihez közgyűlési teremben gyűlt
össze az Országos Alföldi Bizottság el-
nökválasztó ülésre. Borbély György fő-
ispán nyitotta meg az ülést. Ismertetve az
Alföld bajait, részletesebben foglalkozott
az elmaradottak okával, majd javaslata-
ra a megjelentek egyhangú lelkesedés-
sel Kállay Miklós ny. főambelviselőgyi
miniszter választották elnökévé. Kállay Mik-
lós nagyhatású beszédében ismertetve a
bizottság célját, a legelső teendőik közé
tartozik az öntözés, a tiszai buza márká-
zás, a kiviteli intézményessé tévése és az
Alföld művelődési kérdéseinek mielőbbi
megoldása. A nagy tetszéssel fogadott be-
széd után Lázár Andor igazságügyminis-
ter a kormány nevében köszöntötte a bi-
zottságot.

Hadirokkantak gyűlése. A Hadirok-
kantak, Hadiorvezvények és Hadiorokk
Országos Nemzeti Szövetsége most tartotta
küldöttközgyűlést Budapestben. Vitéz
Árvátházy Nagy István dr. örömmel je-
lentette be, hogy a pénzügyminiszter hoz-
zájárult a hadigondozottak utazási ke-
dekményének kiterjesztéséhez, amely sző-
rint a 75 és 100 százados hadirokkantak
kivétel nélkül jogosultak lesznek a
földuri utazási kedvezmény kiváltására,
valamint a hadiorvezvények eddigi bizot-
sított utazási kedvezményét a létszere-
sére emelték. Ez a kedvezmény félúri utazási
jogot fog biztosítani. — Csol-Szombathy
László dr. országgyűlési képviselő a rok-
kantörvény novelláris módosítását és a
járások rendezését sürgette. A többi
szónok a hadiorvezvények megsegitését, az
alkalmazottai kedvezmények ellenőrzését,
a hadigondozottak munkához juttat-
ását, az állami jogositványoknak első-
sorban a hadigondozottak részére való
biztosítását szorgalmazta.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb
élvezet. Elisáranig igazán olcsón Reményi
országos híri hangszerelepen vásárol-
hat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—
60. Kerjen dímentes, 51. számú árjegyzé-
ket, abból választhat.

Rozmaringos kalapomat ...

Rozmaringos kalapomat jobb
szememre vágom.
Mikor megyek a kocsmából sötét
éjszakákon.
Borosüveg a kezembe, vig nóta a
a számon,
Egész falu rajtam nevet, de én
soh'se bánom.

Fittyet hányok én annak a sok rossz
hitvány szónak,
Nem törődöm azzal én, hogy a lányok
mit szólnak.

Rozmaringos kalapomat jobban félre
vágom,

Borosüveg, sörösüveg az én
boldogságom:

HORVÁTH JÓZSEF
(Pusztamiske)

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATŐZSPE

Részárúpiac. Buzsa tiszavideki 77 kg-os 20.15-20.35, 78 kg-os 20.35-20.55, 79 kg-os 20.55-20.70, 80 kg-os 20.70-20.90, felsővidéki 77 kg-os 20.10-20.30, 78 kg-os 20.30-20.50, 79 kg-os 20.45-20.65, 80 kg-os 20.65-20.85, egybekelt 77 kg-os 19.85-20.05, 78 kg-os 20.15-20.25, 79 kg-os 20.35-20.45, 80 kg-os 20.55-20.65, rozs pestvidéki és egyéb 20.60-20.75, sórára kiváló 18.50-19.50, sórára la 17.00-18.00, sórára 18.00-17.00, takarmányárpa Ia 15.15-15.65, Iia 14.50-14.90, zab Ia 17.30-17.50, Iia 17.20-17.30, tenyér tiszántúli és egyéb 11.70-11.85, finom búzakarpa 11.25-11.40, 8-as búzaliszt 12.00-14.50 pengő 100 kilogrammonként.

Határvidéki. Rozs júniusra 21.20-21.25, októberre 16.74-16.78, tengeri júniusra 12.18-12.15, augusztusra 12.54-12.57 pengő 100 kg-ig.

Magpiac. Köles, fehér 16-19, vörös 15-16, egyéb 14-14.50, tökmag nagyszemű 38-40, kismemű 36-37, kék mák 80-85, Viktória-borsó 15-17, zöld-express 14.75-15.75, őszli 14-16, mumarhag 18-19.

Takarmanylvásár. Réti széna ó. I. r. 6.50, II. r. 4.20-4.30, III. r. 3.50-3.90, lucernaszéna ó 5.20, lucernaszéna új 8.40-8.50, almaszalma Ia 4 P 100 kg-ig.

Abraktakarmanylvásár. Árpakarpa 13, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakonykó 12, buzakarpa 11.60, buzaktakarmanylvászt 15.25, kökuszdiómagocsa 13.50, konflyadara 12.50, lenmagocsa 16.25, melész 7.50, napraforgómagocsa 15.25, száritott rőpázelet 8, rőpocogocsa 13.25, rozskonykó 11.25, rozskarpa 11.50, rozstakarmanylvászt 14, tökmagocsa 17 P 100 kg-ig.

Tenyészmarhák és jarmosótrók. Ia beföldi jarmosótrók (tarka) és bedillanti való tinó 74-80, Ia beföldi jarmosótrók (fehér) 74-80, 1 1/2 éves üsző 72-78, 1 1/2 éves tinó 74-78, fiatal, friss fejős tehén 96-100 fillér kg-ig.

Vagómarháváásár. Bika, magyar Iia 76, Iia 45, bíka, tarka Ia 83-86, Iia 70-82, Iia 54-66; ökör, magyar Iia 62-74, Iia 54. Ökör, tarka Iia 70-84, Iia 58; tehén, magyar Iia 65-74, tehén, tarka Ia 80-85, Iia 60-79, Iia 50-58, növendék (éves) 64-96, kicsontozni való 45-48 fillér kg-ig előgyuban.

Borjuváásár. Ia 120-130, kivételes 132-134, Iia 114-125, Iia 100-109 fillér kg-ig előgyuban.

Juhárk. Külföldnek megfelelő prima fiatal ürü darabonként 50 kg súlyban 56-64, prima fiatal bárány páronként legalsóbb 80 kg súlyban 58-66 fillér kg-ig, gazdaságban, etetés-falat után mászdva, 3 kg súlyjelenőssal.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 800-1000, igás kocsi (köznyű nyugati fajta) 260-550, alrendelt ló 70-270, vígóló 60-200 P.

Sertésvásár. Uradalmi zsírseres páronként 340 kg-on felül 104-106, 340 kg-on alul 98-102, szedettterés Ia 96-98, Iia 92-94, Iia 86-90, öregsértés Ia 92-94, Iia 88-90, angol töcsérsertés 104-110, angol sonkasertés Iia 96-100, exportnál mátkázott, vághidőn átvéve, csomagolás nélkül 170, félterés szalonnával Ia 138-136, Iia 130-133 fillér kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr, 40 kilónál nehezebb, magyar 130-135, tarka 140-145 fillér. A 40 kilónál könnyebb marhabőr kilója 10 fillérrel olcsóbb. Tarka bíkabőr: 45 kilóg. marhabőr-árban, 55 kilóg. 90-95, nehezebb 85 fillér. Borjubőr hosszú lábú 240-250, rövidlábú borjubőr 255-275, juhnbőr 90, magasyapbőr 95 fillér kilónként. Mészárosbőr drótk 19-20 P, kisebb lóbőrért 10-20%-kal kevesebbet fizettek.

Zsír és zsírszalonna. Szalonna, olvasztott való 152-172, sózott 165-200, füstölt 180-260, háj 170-188, reperto 180-220, sertészsír helyből 176-192 fillér kg-ig.

Hálpia. Harcsa, élő, nagyság szerint 300-500, ponty 120-220, kárász 120-160, compó 120-140 fillér kg-ig; rák darabonként 16-60 fillér.

Tel és tejtermékek. Teljes tej 28, lefelejtött 8, aludtet 96-100, tejszín 150-200, tejföl 100-120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320-340, főzójvaj 260-

300, tehénturó sovány 70-100, juhturó 180-240, kevert turó 140-160, juhsajt 180-200, trappista 200-240 fillér kg-ig.

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyúk 220-350, csirke, rántani való 100-150, sütni való 160-250. - Leolt baromfi: Tyúk 120-200, csirke, rántani való 240-420, sütni való 200-420, ruca hízott 120-180, lud hízott 140-180, pulyka hízott 100-160, libamáj, nagy 800-1000, kicsi 800-700 fillér kg-ig. Teatofjós 10 darabig 7-8, főtőfjós 6.5-7, apró 5.8-7 fillér darabonként.

Zöldség. Sárgarépa 16-24, petrezselyem 16-24, kevert zöldség 16-24, zeller 2-10, kalarabé új 2-12 (db), vöröshagyma makói 18-24, közönséges 12-16, fokhagyma 16-30, fejeskáposzta (új) 40-70, savanyított káposzta 20-24, kelkáposzta 20-56, fejesalé 4-14 (db-ja), torna 40-160, burgonya üdöszeg 14-32, Gűlbaba 12-14, ősziróska 8-12, nyári rózsa 12-14, Ella 7-8, kifli 16-20, tömör csiperkefogó 120-240, szegfűgomba 120-300, étel vargánya 160-200, száritott 800-1200, uborka üdöszeg 60-110, ecetes 100-140, kovászos, új 140-200, vizes 90-120, zöldbárpaprika, apró hegyes 6-16 (db-ja), nagy töltel val 18-40 (db-ja), tök, új 40-70, paradicsom (új) 260-400, zöldbab 160-320, zöldborsó hüvelyes 140-28, spárga, extra solo 100-140, solo 70-120, vékony 15-40, sóska 20-120, paraj tiszított 24-60 fillér kg-ig. Hónaproszerek csomónként 2-12 fillér.

Gyümölcs. Alma 140-300, aszaltgyöngy 60-100, szilváz 68-120, gyümölcsle 120-320, cseresznye fekete 24-100, piros 20-100, meggy nagyszemű 70-80, kismemű 50-120, szamóca 160-300, eper, kert, nemesített 24-140, közönséges 28-48, dió keményhéjú 80-120, dióhéj 200-340, mogyoróhéj 380-440, mandula keményhéjú 60-80, béjazott mandula 400-640 fillér kg-ig.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesenyes 480-520, félédes 360-440, rózska 300-360, mák, kék 110-140, pergetett mák 100-150, kőmennyag 200-280, háziszappan, szin 100-120, közönséges 80-96 fillér kg-ig.

Borpiac. A borpiacra a helyzet változatlan. Az árak az Alföldön kistermelőknél al piúce 90-110, uradalmi al alómás 110-130 fillér között változnak hektolterfokonként. A Srájalék történt megállapodás alapján Magyarország részére a régi kontingens, 60.000 hl bor kivételre van biztosítva, de a svájciak augusztus végéig fehérbort nem engednek be, ami rendkívül hátrányos Magyarországra, mert éppen most nagyon kevés exportkezes sziesz áruuk van.

Sziesz és szeszestitalok. A szeszestitalban a forgalom e héten is csendes volt. főként a fogvasztási szesz volt üzletellen. Az összes szeszkatégoriák változatlanul zárukak. A gyümölcslepekalkulációt valamennyi élénkebb, az árak tartottak. A szilvrium a csekély kínálattal folytán kissé drágult. Törkölypálinka 2.60, szilvrium 3.50 -3.55, seprópálinka 2.70, barackpálinka 5.50-6, borpárlat 3.00-3.40 pengő 10.000

literfokonként. II. táblázat szerint + 3% forgalmi adó.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1937 június 8-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1670-1690; dollár 338.05-342.05; kanadai dollár 336-341; holland forint 186.15-188.15; szék - Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab. Cseh korona 11.05-11.05; szerb dinár 7.50-7.05; francia frank 15-15.30; lengyel zloty 60-81.40; román leu 2.85-3; bolgar leva 3.90-4.05; olasz lira 17.40-17.90; osztrák schilling 80-80.70; svájci frank 77.20-78.10 pengő. Ezekhez az árhozok még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, VI. 13. Állat- és kirakóvásár: Fülöpsház, Tótszentmárton (bizonytalan).

HÉTFŐ, VI. 14. Állat- és kirakóvásár: Békéscsaba, Békéscsaba, Icsok, Irta, Jász-Árokszállás, Kisvárd, Kecsk, Lovaspatona, Martovvásár, Nagybárcsák, Pécsvárad, Sárköz, Szécsény, Tiszaszentimre, Tinnye. - Ló-, marha- és kirakóvásár: Berence, Kaposmög, Mágocs, Nagyigmánd, Nágyos, Zalalövő. - Sertés- és kirakóvásár: Ozd.

KEDD, VI. 15. Állat- és kirakóvásár: Békéscsaba, Eger, Kerkaszentmiklós, Martovvásár, Mihaló, Nagybörzöny, Szécsény. - Sertés- és kirakóvásár: Borsodnádásd. - Ló-, marha- és sertés- vásár: Vajszló. - Ló-, marha- és kirakó- vásár: Zalalövő.

Szerda, VI. 16. Állat- és kirakóvásár: Adony, Békéscsaba, Mezőkovácsháza, Olaszliszka, Székesfehérvár, Zagyvárad. - Ló-, marha- és kirakóvásár: Lengyel-tó, Nagykönyv. - Sertés- és kirakó- vásár: Rudabánya.

Csütörtök, VI. 17. Állat- és kirakó- vásár: Nyírabány, Sütő. - Ló-, marha- és kirakóvásár: Baranyavén, Nemesvöd, Pácsa. - Ló-, marha- és sertés- vásár: Céldömök.

Péntek, VI. 18. Állat- és kirakóvásár: Békés, Csenger, Szarvas, Veszprém. - Ló-, marha- és kirakóvásár: Hetes, Szabadhidvég.

Szombat, VI. 19. Állat- és kirakóvásár: Békés, Maló, Magyarmeze, Szarvas. - Ló-, marha- és kirakóvásár: Lent.

Arany- és ezüstpénzek ára 1937 június 10-én

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 80 fillér; régi egyforintos 96 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 11 fillér. Szinarany kilogrammja 5760 pengő. Szinezüst kilogrammja 90 pengő.

CSÜTÖRTÖK, VI. 17. 12.05: Szaloncena. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Héjjás Pálné háztartási előadása. 17: Balogh Tamás dr. felolvasása. 17.30: Hanák Árpád Chopin-műveket zongorázik. 18: A. Közel-Kelner-ról. Somogyi József dr. felolvasása. 18.30: Cigányzene. 19.30: Lányzó Margit előadójstej olasz költőiről. 20: Szabados Béla emlékezte. 22: Jazz. 22.50: Hangverseny zenekar.

PÉNTEK, VI. 18. 12.05: Katonazene. 13.40: Ember Nándor dr. zongorázik. 16.15: Diákféltára. 17.15: Harriet Haure norvég énekesnő és Arno Nitfót éest énekes dalokat ad elő. 17.55: "Légyvédelmi negyedóra." 18.15: Szaloncena. 19.15: Barsi Odón előadása. 19.40: Cigányzene. 20.25: Stella Adorján és Békefi István humoros párbeszéd. 20.50: Operaházi zenekar. 22.05: Szaloncena. 22.30: A Dunakék Máv. férfilar. 23.05: Hanglemezek.

SZOMBAT, VI. 19. 12.05: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: V. Kassay Béla meseje. 17: "Helyszíni vizsdalet egy panszekeleto rádióhallgatónál." 17.30: "Homéros" énekkar. 18.15: "Mit üzen a rádió?" 18.45: Szaloncena. 20: "Esti dal." Hanglétek 4 részben. 21.05: Hírek. 21.30: Cigányzene. 22.10: Időjárásjelentés. 22.40: Hangverseny zenekar.

Budapest II.

Vasárnap, VI. 13. 11.30: Hanglemezek. 15: Hanglemezek. 18.15: Ének. 18.45: Előadás. 19.20: Kamara-együttes. 20.05: Szaloncena. 21.10: Hírek. 21.35: Cigányzene. - Hétfő, VI. 14. 19.15: Cigányzene. 19.45: Előadás. 20.40: Hanglemezek. - Kedd, VI. 15. 19.30: Mezőgazdasági féltára. 20: Hanglemezek. 20.45: Hírek. - Szerda, VI. 16. 19.15: Előadás. 19.55: Csevegés. 20.30: Hírek. 20.50: Hanglemezek. - Csütörtök, VI. 17. 19.17: Előadás. 19.30: Hanglemezek. 20.20: Hírek. 20.40: Katonazene. - Péntek, VI. 18. 17.30: Felolvasás. 20.10: Hírek. 20.30: Hanglemezek. - Szombat, VI. 19. 17.45: Előadás. 19.30: Mezőgazdasági féltára. 20: Hírek. 20.20: Tánczenei.

Az ócskásnál. Az ócskásához beállít egy ember és nagyban alkuszik egy öltözet ruhára. - Harminc pengőnél alább nem adhatom. - mondja a boltos. - Én pedig nem adok többet husz nál, adja, vagy nem adja? - Dögöljek meg, ha huszonötől olcsóbban adom. A veó erre kimegy a boltból, de az ócskás utánaszedés és így szól: - Kédes uram, jöjjön vissza, meg akarok dögleni.

Találós kérdés - Te, mibe halt bele a Schwarz? - Azt senki se tudja. - Erdekes. Mig élt, viszont azt nem tudta senki, hogy miből él.

KIADÓTALAJDONOS: "FALU" MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMÉNES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Legujabb szabadalmu dugattyu nélküli gyümölcsfapernetező készülék

Nincs benne bőr, gumí, sem fémdugattyu. Nem romlik, nem kopik, szerzem nélküli, szabad kézzel és szesz nélkül. Használható bármilyen edényből, vagy hátiiputnyból, utóbbi esetben egy rossz permetezőgépet ártatlanul is alkalmas; kívül, belül óvatosan is kapható. Kérjen díjtalan leírást a "Vasárnap" ra való hivatalosán.

Gyártja: Takács Károly ny. MÁV előjáró. BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28. Telefon: 2-006-00.

Rádióműsor

Budapest I. VASÁRNAP, VI. 13.

9.30: Hírek. 10: Róm. kath. egyházi ének és szentbeszéd. 11.15: Evangélius istentisztelet. 12.30: Pontos idős. időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Operaház zenekar. 13.05: Márai Sándor rádióközlőkéja. 14: Hanglemezek. 15: "Mikor araszunk?" Berzsenyi-Janovits László dr. előadása. 15.50: A Diósgyőri-Vasgyűri Vasmunkások Dalárdája. 16.30: Madarász István dr. pápai preláus előadása Szent Margitról. 17: Cigányzene. 18.15: Vadász Tibor előbeszéd. 18.45: Kubelk Anita hegedűl. 19.20: Szalay László felolvasása. 19.50: Sporteredmények. 20: "Alexandra." Operett. Zenéjét szerezte: Szirmai Albert. 22.30: Hírek. sporteredmények. 22.50: Szaloncena. 00.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Allandó közveitése k bélfköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, időjárás-jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek. HÉTFŐ, VI. 14. 12.05: Szaloncena. 13.30: Postászenekar. 16.15: Diákféltára. 17: Abbing Gellért előadása Hollandiáról. 17.20: Szotyori

Nagy Jolán zongorázik. 17.50: Radó Antal előadása Leopárdiról. 18.20: Kékes Irán magyar nótákat énekel. 19.15: Pályi Zita utatrja. 19.45: Katonazene. 20.40: Hírek. 21: Kamarazene. 22: Időjárásjelentés. 22.05: Hanglemezek. 22.30: Nancs Neess norvég énekesnő énekel. 23.05: Cigánygyerek zenekar.

KEDD, VI. 15.

12.05: Balajka-zenekar. 13: Rendőrszene. 16.10: Asszonyok tanácsadja. 17: "A június 20-i repülőnap érekelessége." A m. kir. Légügyi Hivatal előadása. 17.25: Cigányzene. 18.20: "Séta a Hadimúzeum körül." 19: Hanglemezek. 19.30: "A rudió tárgyszorjáték ismertetése." 20: "A sánta-crinai forogszél." Hanglétek. Irta: Janina Moravská. 22.20: Vásárhelyi György zongorázik. 23: P. Bangha Béla dr. előadása az eucharisztikus kongresszusról. 23.15: Jazz.

SZERDA, VI. 16.

12.05: Hanglemezek. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltára. 17: Ybl Ervin dr. előadása Genovárról. 17.30: Kálmán Mária hegedűl. 18: Vitéz Rózsis József előadása. 18.30: Szaloncena. 20.05: Szabadtéri operaelőadás a Mezőgazdasági Múzeum Vajdahunyad udvarán. "Fidejlo." Dalml 2 felvonásban. Zenéjét szerezte: Beethoven. 21.15: Küllgyi negyedóra. 23.10: Hanglemezek.

Arany-ezüst beváltás a legmagasabb napi áron Szigeti Nándor és Fia ékszerész Budapest, IV. Kecskeméti-utca